



**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-225/20-T

Název	Základní škola Dobrá, příspěvková organizace
Sídlo	739 51 Dobrá 860
E-mail	zsdobra@zsdobra.cz
IČ	68334273
Identifikátor	600133664
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Radka Otípková
Zřizovatel	Obec Dobrá
Místo inspekční činnosti	739 51 Dobrá 860
Termín inspekční činnosti	10. 2. 2020 – 12. 2. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola Dobrá 860, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. V základní škole se vzdělávalo v 28 třídách 636 žáků, u 66 z nich se jednalo o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Aktuálně škola eviduje dva mimořádně nadané žáky. V pěti odděleních školní družiny bylo zapsáno 150 žáků. Od poslední inspekční činnosti v roce 2013 došlo k postupnému výraznému nárůstu počtu žáků školy o 30 % a kapacita školy je naplněna z 97 %. Školní družina je kapacitně naplněna na 100 %. Škola se dlouhodobě zaměřuje na přípravu žáků v oblasti environmentální výchovy, výuku předmětu informatika a využití informačních a komunikačních technologií ve výuce napříč předměty. Na poli ekologických aktivit škola získala řadu ocenění a cíleně vede žáky k šetrnému přístupu k životnímu prostředí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vychází z jasně formulované vize otevřené, komunikativní a moderně učící i učící se školy. Má zpracovanou reálnou koncepci rozvoje školy pro všechny oblasti činnosti organizace. Pedagogický sbor akceptuje koncepci rozvoje a aktivně se podílí na její realizaci. Část kompetencí ředitelka účelně delegovala na své zástupce a vedoucí metodických orgánů. Ve škole je nastaven účinný a pravidelný systém přenosu informací a požadavků jak ze strany vedení k zaměstnancům, tak opačným směrem od zaměstnanců přes metodické orgány a poradenské pracoviště k vedení. Škola důsledně dbá na aktuálnost a ucelenost své prezentace prostřednictvím webových stránek. Zákonní zástupci i žáci mohou na webových stránkách školy v každém předmětu najít probírané učivo, zadané úkoly a plán akcí. V souvislosti se zaměřením školy byla rozšířena výuka informatiky, zaveden kroužek Robotika, škola je dlouhodobě zapojena do sítě Ekoškol.

Vedení školy a vedoucí metodických orgánů realizují pravidelnou hospitační činnost, která probíhá podle předem stanovených kritérií a je zaměřena na využívání aktivizačních metod a forem výuky i na využívání didaktické techniky. Výsledky ze sledovaných hodin jsou následně vyhodnocovány a závěry i doporučení ke zlepšení jsou prezentovány na pedagogických radách. Samozřejmostí jsou vzájemné hospitace mezi učiteli i s následnou zpětnou vazbou. Škola ke zlepšení výuky, metodické podpoře učitelů a rozvoji vzájemné spolupráce realizuje program kolegiální podpory „Cesta“ nebo tandemovou výuku financovanou z projektu „Šablony“.

Vzhledem k pozitivnímu klimatu ve škole a atmosféře vzájemné podpory se daří během školního roku uskutečnit mnoho školních projektů, které vhodně doplňují a podporují vzdělávání žáků. Učitelé podle jednotlivých vzdělávacích oblastí školního vzdělávacího programu každoročně připravují „Malé maturity“, soutěž „Verbalista“, „Vánoční vystoupení“, kulinářské zápolení „MasterChef Dobrá“ nebo aktivity spojené se zapojením do projektu „Ekoškola“. Ve škole aktivně pracuje ekotým a žakovský parlament. Jejich činnost má podporu vedení školy. Aktivity těchto žakovských institucí mají viditelný dopad na rozvoj demokratických hodnot a žakovskou občanskou angažovanost vedoucí k prosazování šetrného přístupu k životnímu prostředí v obci a zlepšování podmínek provozu ve škole. Uvedené projekty a aktivity vhodně rozvíjejí čtenářskou, matematickou, sociální gramotnost žáků a podporují schopnosti i dovednosti nejen nadaných žáků.

V souvislosti s rozvojovými projekty se podařilo vybudovat ve škole bezbariérové prostředí a získat nadstandardní vybavení pro výuku funkčních gramotností. Škola zároveň získala zázemí pro své zaměření k rozvoji ekologického vnímání žáků. Vedení školy viditelně dbá na pravidelné a účelné využívání získaného vybavení ve výuce. Tato cílená aktivita

podpořená dalším vzděláváním pedagogického sboru při práci s moderními technologiemi se následně vrací ve vyšším zájmu žáků o výuku, zvýšené efektivitě výuky a lepších výsledcích vzdělávání. Práce s informačními technologiemi a v moderním zázemí vede žáky k vyhledávání informací, podporuje spolupráci a umožňuje konstruktivistické přístupy k výuce. Významné pro činnost školy jsou vzájemně dobré vztahy se zřizovatelem a jeho aktivní zájem o celkový rozvoj organizace. Škola je v rámci Místní akční skupiny Frýdek-Místek garantem vzdělávací oblasti „Polytechnika je zábava“ a spolupracuje s okolními školami při realizaci ukázkových hodin v předmětu pracovní činnosti.

Ve škole pracuje kvalifikovaný tým pedagogů, který je motivován k dalšímu vlastnímu vzdělávání, spolupráci a kolegiální podpoře. Pro nově začínající učitele jsou stanoveny adaptační plány a dostává se jim pravidelné metodické podpory ze strany vedoucích metodických orgánů i na setkáních s ředitelkou školy. Na konci školního roku probíhají pravidelné hodnotící pohovory se všemi učiteli, které vedou ke zjištění jejich potřeb, dalšímu nastavení spolupráce a následné plánování dalšího vzdělávání.

Školní družina má pro výuku dobře zařízené vlastní prostory a dvě upravené třídy základní školy. Všechna oddělení jsou vybavena vhodnými pomůckami i hračkami a vytváří podnětné podmínky pro zájmové vzdělávání.

Vícezdrojové financování, příkladné zapojení do projektů a iniciativní přístup vedení školy v oblasti získávání dalších finančních prostředků umožňuje úspěšně realizovat vzdělávací programy. Ředitelka účelně hospodaří s finančními prostředky, které využívá pro realizaci strategických oblastí rozvoje školy a jejích priorit zaměřených na vybudování zázemí pro žáky a zkvalitnění výuky prostřednictvím školního psychologa, výukou s rodilou mluvčí nebo projektovými dny. Škola systematicky doplňuje učební pomůcky a inovuje prostory, což se následně příznivě promítá do práce se žáky a klimatu v organizaci.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka v českém jazyce a cizích jazycích probíhala se vstřícným a podporujícím přístupem učitelů k žákům. V českém jazyce byla frontální výuka vhodně propojena se samostatnou prací žáků a kooperativními aktivitami k procvičení probíraného učiva. Ve výuce bylo podporováno kritické myšlení, účinně byla zařazena práce s myšlenkovou mapou. Žáci byli cíleně vedeni k uvádění vlastních poznatků i k samostatnému odvozování pravidel na základě již osvojených znalostí. V cizích jazycích byly rozvíjeny produktivní i receptivní dovednosti. Účelně volené metody přispívaly k aktivnímu používání cizího jazyka. Slovní zásoba i gramatické učivo bylo upevňováno ve větách a na příkladech, kdy žáci samostatně vyhledávali informace během poslechu textu a pracovali se slovníky. Zařazení her do výuky podpořilo motivaci a aktivitu žáků. Ve výuce byly vytvářeny dostatečné příležitosti pro rozvoj řečových dovedností i pro delší souvislé projevy v cizím jazyce. V menší míře byla uplatňována vzájemná komunikace mezi žáky. V anglickém jazyce byly efektivně využity možnosti jazykové laboratoře. Účinnost výuky v jazykovém vzdělávání zvyšovala práce s chybou a sebehodnocení žáků. Dílčím nedostatkem části sledované výuky cizích jazyků byla vyšší míra překladu do mateřského jazyka.

Ve výuce dějepisu byly při opakování a upevňování učiva efektivně zařazeny aktivity podporující kritické myšlení, argumentaci i řečové projevy žáků. V občanské výchově byly optimálně využity reálné situace z běžného života. Žáci bez obav kladli dotazy a diskutovali k probíranému tématu. Prezentace nového učiva v obou předmětech byla účelně propojována s videoukázkou, samostatným vyhledáváním informací, odvozováním nových

poznatků a formováním postojů žáků. Ve výuce dějepisu byla zaznamenána diferenciací zadaného úkolu podle vzdělávacích možností žáků.

Vzdělávání v předmětech výchovného charakteru se vyznačovalo účinnou motivací žáků a vysokou mírou kooperace. V etické výchově byli žáci vedeni k přemýšlení, argumentaci, byly vytvářeny příležitosti k diskuzi, obhájení vlastního názoru a utváření postojů žáků. Učivo bylo efektivně provázáno s reálnými situacemi a zkušenostmi žáků. V hudební výchově byly cíleně rozvíjeny znalosti a dovednosti v oblasti notového zápisu, rytmických a pohybových schopností i hudebních nástrojů. Jednotlivé činnosti byly optimálně provázány a časově rozvrženy.

Výuka přírodovědných předmětů byla zaměřena na vyvozování jevů, souvislostí a jejich procvičování. Učivo bylo systematicky a logicky uspořádáno a vhodně aplikováno na situace a příklady z praxe. Důraz byl kladen na správné využití odborné terminologie a symboliky. Učitelé konstruktivně pracovali s chybami žáků a poskytovali jim průběžnou zpětnou vazbu na jejich práci. Probírané učivo účinně navazovalo na již osvojené vědomosti žáků. K podpoře představitosti probíraného učiva u žáků efektivně přispívalo vhodné využití didaktické techniky, učebních pomůcek, demonstračních pokusů často prováděných i všemi žáky. Ve výuce nechyběl ani badatelský prvek a rozvoj kritického myšlení. Komunikativní klima a vzájemný vstřícný vztah žáků a pedagogů zvyšovalo efektivitu učení. V zeměpisu bylo zařazeno účelné vyhledávání informací na ipadech při skupinové výuce.

Výuka matematiky vedla k rozvoji matematické i čtenářské gramotnosti. Učitelé kladli důraz na logické myšlení, správné vyjadřování a práci s chybou. Vhodně motivovali žáky a volili formy a metody práce. Pro rozvoj názornosti a prostorové představitosti byly využity prvky konstruktivistických metod. Řešené úlohy měly návaznost na situace z běžného života. Žáci byli pozorní, pracovali se zájmem. V průběhu výuky vládla ve třídě příjemná atmosféra.

Výuka tělesné výchovy odpovídala strukturou a využitím vhodných metod a forem práce požadavkům na efektivní rozvoj pohybových dovedností a vytrvalosti v souladu s individuálními předpoklady jednotlivců a požadovaných osobnostních kompetencí. Byl patrný velmi dobrý a vstřícný přístup učitelů k žákům. Aktivní zapojení žáků do výuky podporovalo zařazení zajímavých netradičních her, soutěží a pohybových aktivit. Při výuce byl kladen důraz na dodržování bezpečnosti, podporu pozornosti, soustředěnost a respektování dohodnutých pravidel. Žáci byli cíleně vedeni k ohleduplnosti a zvládnutí emocí. Vhodně byly využity učební pomůcky, sportovní nářadí, náčiní a názorná ukázka. Aktivní zapojení žáků podporovalo účelné zařazení soutěží.

Vzdělávání ve všech předmětech bylo dobře organizačně naplánované, byly využity různé organizační formy výuky podporující aktivní učení žáků, učitelé účelně využívali didaktickou techniku. Příležitostí ke zlepšení ve výuce je zařazení větší míry diferenciací v oblasti cílů pro různé skupiny žáků a při zadávání úkolů odlišné náročnosti. Rovněž vyšší míra formativního hodnocení by přispěla k rozvoji a rozšíření vzdělávacích možností žáků.

Ve školní družině byly sledovány odpolední aktivity. Zjevné bylo příznivé sociální klima a kamarádské vztahy mezi žáky. Zvolené činnosti byly v souladu s potřebami žáků mladšího školního věku. Jednotlivé činnosti probíhaly formou individuální nebo skupinové práce, žáci byli k činnostem motivováni a průběžně formativně hodnoceni. Po dopoledním vyučování měli žáci dostatečný prostor pro odpočinek, spontánní hru a rozvoj nadání. Vychovatelky byly na práci s žáky velmi dobře připraveny, vhodně střídaly odpočinkové, relaxační a zájmové aktivity, měly u žáků přirozenou autoritu a svým klidným jednáním vytvářely atmosféru vzájemné důvěry. V průběhu činností hravou formou rozvíjely matematickou a čtenářskou gramotnost i logické myšlení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní kritéria pro stanovení klasifikace a způsob získávání podkladů pro hodnocení jsou součástí pravidelných jednání členů předmětových komisí. Součástí je nastavení váhy známek v některých předmětech a tvorbu žákovských portfolií. Minimalizaci počtu neúspěšných žáků napomáhá i opatření pravidel pro hodnocení žáků o přezkoušení žáka na konci pololetí před udělením nedostatečného hodnocení za účasti vedoucího metodického orgánu školy.

Kázeňská opatření jsou udělována vyváženě. Četnost udělených pochval je opakovaně na stejné úrovni jako množství udělených opatření k posílení kázně. Snížená klasifikace chování se objevuje jen výjimečně a její stanovení je vždy podloženo. Zároveň jsou přijímána účinná opatření proti jejich opakování. Omluvená absence není vysoká, neomluvená absence se týká jednotlivců a je operativně řešena.

Škola analyzuje dílčí neúspěchy žáků a ověřuje jejich znalosti prostřednictvím svého interního testování formou písemných prací, testů, ústního zkoušení a každoročního vlastního srovnávacího testování ve třetím ročníku z českého jazyka a matematiky a v pátém, sedmém a devátém ročníku navíc z cizího jazyka a všeobecných předmětů. Zjištěné výsledky jsou součástí evaluace vzdělávání ve škole a pedagogové tak získávají přehled o vzdělávacích posunech každého žáka. Škola výsledky analyzuje prostřednictvím jednání metodických orgánů školy a pedagogické rady. V posledních letech se daří eliminovat počet neprospívajících žáků na minimum, naopak 60 % žáků prospívá s vyznamenáním. Výsledky vzdělávání jsou za minulá období na srovnatelné úrovni. Po ukončení školní docházky jsou zhruba tři čtvrtiny žáků přijaty ke studiu v maturitních oborech a jedna třetina ke studiu zakončeném závěrečnou zkouškou. Žákům s rizikem školního neúspěchu škola vytváří vhodné podmínky pro zlepšování výsledků vzdělávání. Příčiny neprospěchu jsou zjišťovány prostřednictvím osobního rozhovoru školní psycholožky s žáky, důraz je kladen také na funkční spolupráci se zákonnými zástupci. Žákům je nabízeno skupinové doučování a individuální konzultace. Pro žáky na prvním stupni jsou vytvářeny a pravidelně vyhodnocovány plány pedagogické podpory. Dostatečnost a efektivnost nastavených opatření je průběžně ověřována jednotlivými vyučujícími a třídními učiteli.

Škola věnuje velkou pozornost prevenci rizikového chování žáků. Cíleně zaměřené aktivity vyplývají z analýzy potřeb školy a reagují na konkrétní výskyt negativního chování žáků. Jsou účelně doplňovány třídnickými hodinami s intervencí školního metodika prevence, realizací sociometrického šetření a adaptačních kurzů v šestých ročnících a zařazením vhodných témat do výuky. Prostřednictvím schránky důvěry i v elektronické podobě a zejména posilováním důvěry mezi žáky a školní psycholožkou se daří případné problémové chování žáků včas identifikovat a adekvátně na ně reagovat. Závažnější rizikové chování žáků je řešeno ve výchovných komisích.

Žáci školy několikrát obhájili titul „Ekoškola“ a úspěchů dosahují nejen ve školních a okresních, ale i v krajských kolech soutěží, jako jsou „Astronomická olympiáda, Mladý zdravotník“. Ke zdokonalování praktických a tvořivých dovedností přispívá i široká nabídka kroužků a mimoškolních činností.

Školní družina prostřednictvím nabízených aktivit žáky úspěšně motivuje k zájmovému vzdělávání a k aktivnímu trávení volného času. Vychovatelky velmi dobře využívají možnosti, které nabízí prostory školy a její venkovní areál. Naplňování výchovně vzdělávacích cílů ve školní družině je vyhodnocováno na základě zapojení a úspěšnosti žáků

v soutěžích či z verbálních i praktických výstupů jak jednotlivců, tak skupin (např. nejlepší výtvarné práce slouží k výzdobě budovy)

Závěry

Vývoj školy

Od poslední inspekční činnosti v roce 2013 se zvýšil počet žáků i pedagogických pracovníků o třetinu.

Od 1. 9. 2018 je zajištěna bezbariérovost školy.

Zapojením do projektových nabídek škola opakovaně realizuje programy zaměřené na další vzdělávání pedagogů v oblasti vzájemné spolupráce a podpory žáků.

Škola získala v průběhu posledních let několik ocenění „Ekoškola“ za žákovské aktivity v přístupu k ochraně životního prostředí.

Finanční prostředky z projektů škole umožnily vybudovat přírodní zahradu v prostoru atria, Centra environmentální výchovy a nové jazykové učebny s nadstandardním vybavením.

Silné stránky

Účelné a efektivní využívání didaktických i robotických pomůcek ve výuce.

Spolupráce pedagogů na realizaci a přípravě výuky, efektivní využívání vzájemných hospitací ve výuce a podpora začínajícím pedagogům ze strany řídicích orgánů školy.

Zapojení školy do různých projektů a podpora demokratických hodnot i občanských kompetencí žáků vyplývající z činnosti školního parlamentu, ekotýmu a z realizace školních akcí a ekoaktivit.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Nižší míra diferenciací v oblasti stanovení cílů a zadávání úloh odlišné náročnosti vzhledem k individuálním možnostem žáků. Malý podíl formativního hodnocení v průběhu vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Využívat diferencovanou výuku pro práci s různými skupinami žáků.

Zařadit formativní hodnocení jako běžnou součást výuky.

Zapojit se do srovnávacího testování v rámci širšího celku, které by poskytlo metodickým orgánům lepší obraz o výsledcích vzdělávání žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola, Dobrá, okres Frýdek-Místek příspěvková organizace ke dni 23. 11. 2009
2. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. 8. 2012
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Dobrá škola-dobry start“, platný od 1. 9. 2016
4. Školní vzdělávací program pro školní družinu, platný od 31. 8. 2007, součást ke školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání příloha 1
5. Personální dokumentace vybraných pedagogických pracovníků (vybraný vzorek), školní rok 2019/2020
6. Koncepce rozvoje školy (2018/2019 – 2022/2023)
7. Výroční zprávy o činnosti školy, školní rok 2018/2019 ze dne 12. 9. 2019
8. Plán práce, školní rok 2019/2020
9. Plán činnosti vedení pro školní rok 2019/2020
10. Pracovní porady a pedagogické rady, školní rok 2019/2020
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a přehledy dalšího vzdělávání, školní roky 2018/2019, 2019/2020, plán hospitační činnosti, školní rok 2019/2020
12. Školní řád účinný od 1. 9. 2019, včetně pravidel pro hodnocení žáků
13. Zápisy z jednání metodických sdružení a předmětových komisí, školní rok 2018/2019 a 2019/2020
14. Třídni knihy, školní rok 2019/2020 (vzorek)
15. Rozvrh hodin jednotlivých tříd a učitelů, školní rok 2019/2020
16. Souhrnná dokumentace k oblasti výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků, školní rok 2019/2020
17. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině, školní rok 2019/2020
18. Výroční zpráva o hospodaření za rok 2019 a další dokumentace k finančním podmínkám školy za rok 2019 a 2020
19. Rozbor nákladů a výnosů období 12/2018 a období 12/2019 tisk dne 5. 2. 2020
20. Dokumentace k zajištění bezpečnosti žáků ve školním roce 2019/2020
21. Doklady ke školnímu stravování za září až prosinec 2019 a leden 2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petr Novotný, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petr Novotný v. r.

Mgr. Šárka Šustková, školní inspektorka

Mgr. Šárka Šustková v. r.

Mgr. Jan Szotkowski, školní inspektor

Mgr. Jan Szotkowski v. r.

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní pracovnice

Bc. Ludmila Kubicová v. r.

PhDr. Ing. Ivana Teichmannová,
školní inspektorka

PhDr. Ing. Ivana Teichmannová v.r.

V Ostravě 3. 3. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Radka Otipková, ředitelka školy

Mgr. Radka Otipková v.r.

V Dobré 6. 3. 2020